

ТОЧКА НА ТОПЕЊЕ

Уметноста како анти-хегемониска пропаганда

Групна изложба

Виталиј Комар, ИРВИН, Сантијаго Сиера,
Детекст (Раул Мартинез и Валентин Дучеа),
Немања Цвијановиќ, Ибро Хасановиќ,
Кристина Горовска и Јуре Лаврин,
Инес Ефремова, Владимир Лукаш, Никола Узуновски,
Филип Јовановски, Ѓорѓе Јовановиќ,
Игор Тошевски, ОПА, Владимир Јанчевски

Локација: Бул. „Св. Климент Охридски“, бр. 60А, Скопје,

Отворање: 07. 07. 2014 (понеделник), 20:30 ч.

Изложбата ќе биде отворена секој ден од 18-22 часот, до 12 јули (сабота)

КООПЕРАЦИЈА се заблагодарува на Огнен Узуновски
и екипата на клуб Сектор 909 за отстапениот простор.

Исто така, благодарност до Prometeogallery di Ida Pisani-Milan, Галерија Остен-Скопје,
РЕАКТОР истражување во акција, Институт за социолошки и хуманистички науки,
ЛОКОМОТИВА, Центар за современа уметност-Скопје, и Групата „SEE“ за позајмената/
отстапената техничка опрема и поддршката.

ТОЧКА НА ТОПЕЊЕ

Уметноста како анти-хегемониска пропаганда

Во време кога се прават напори да се одржи идејата за плурализмот, радикалниот дисбаланс во односот на силите со кои располагаат различни поединци и групи, претставува еден од основните проблеми при обидите за разрешување на различни конфликтни ситуации, особено во општества во кои на сцена стапуваат опции кои ја застапуваат и пропагираат неопходноста од беспоговорно заедништво и унификација.

Еден од главните концепти во политичката теорија на Антонио Грамши е токму хегемонијата и нејзините механизми. Успехот на доминантните класи во наметнувањето на нивните сопствени дефиниции за реалноста и нивниот поглед на светот како здраворазумски, врз сите останати, според Грамши, ја дефинира суштината на она што го нарекуваме хегемонија.

Несомнено е дека успешноста ваквото становиште де се наметне како единствен можен дискурс за перцепирање на светот, во голема мера се постигнува токму со моќта на пропагандата.

И покрај сета претпазливост со која многумина приоѓаат, станува сè појасно дека уметноста поседува важна политичка димензија. Уметноста, некогаш е орудие за оддржувањето на дадениот симболички поредок, но често и како сила која активно учествува во рушењето и деконструкцијата на истиот.

Воопшто не е чудно што разни уметнички форми го имаат централното место во општествениот спектакл, бидејќи и самата уметност, уште во ерата пред формирање на нејзиниот поим во денешна смисла, произлегува од практики кои биле и се неразделни од политиката, волјата за моќ и хегемониските механизми.

Современиот уметник, кој е свесен дека неговата автономија е општествено условена, неизбежно се наоѓа во најјаснитата зона. Особено од позиција на маргинализираност, сосем легитимно е современиот уметник да се бори за подобра позиција користејќи ги токму оние пропагандни механизми кои се насочени кон ефективност, а се најчесто применети како средство за манипулација во политичката пропаганда и корпоративниот маркетинг.

Но, како тоа да се направи имајќи ја предвид незавидната позиција на уметникот денес? Како да се спротивстави на доминацијата и сеприсутноста на мноштво други пораки во обид да ја подобри својата позиција? Дали ќе се приклучи во играта на визуелно-вербалниот спектакл за промоција на сопствената дејност, или ќе се одлучи за прикриена критика и проблематизирање на истите спорни вредности преку нивно интензивирање и инфлација? Дали да пристапи кон директна негација, или пак, кон радикално повлекување од потребата за ефект и отсуство на очекуваната силна порака?

Без оглед на тоа која стратегија ќе се одбере, на крајот се поставува прашањето: може ли уметникот да возврати на притисокот, да се обиде да ја одржи температурата на ниво на точката на топење и да се избори за својата позиција и неопходна состојба на ликвидност/флуидност?

Изложбата „Точка на топење: Уметноста како анти-хегемониска пропаганда“ ги истражува точките на преклопување на уметноста со пропагандните механизми, обидувајќи се истовремено да даде критички осврт кон ефектите што разни општествено-историски ситуации го имаат врз перцепирањето на релацијата уметност и политика.

Изложбата е збир од индивидуални рефлексии, критики и реакции на едностраните инструментализирачки механизми и централизираните културни политики, преку (зло)употреба на типичните стратегии на доминантните идеологии кои постојано се обидуваат да ги задржат и зацврстат своите позиции, како и улогата на уметноста во нивното омекнување.

ТОЧКА НА ТОПЕЊЕ

Уметноста како анти-хегемониска пропаганда

1. Никола УЗУНОВСКИ, *OUT NOW*, 2014
видео (loop)
2. Детекст (Раул МАРТИНЕЗ и Валентин ДУЧЕА), *Spam*, 2011
звучна инсталација
3. Ѓорѓе ЈОВАНОВИЌ, *Мисија*, 2014
колаж/интервенција, сидна инсталација
4. Виталиј КОМАР, *Алекс живееше, Алекс живее, Алекс ќе живее*, 2012,
комбинирана техника, 60 x 110 см (со дозвола од Галерија Остен, Скопје)
5. ОПА, *Нема да правам повеќе политичка уметност*, 2014,
видео (loop)
6. Сантијаго СИЕРА, *NO, Global Tour*, 2011
филм, 120 мин. (со дозвола од Prometeo Gallery, Milan)
7. Владимир ЛУКАШ, *Делете ја, парчете ја!*, 2014
торта, хартиени чинии, нож, шпакла
8. Владимир ЈАНЧЕВСКИ, *PRO PATRIA MORI?*
(Од Хорациј до В. Овен, и понатаму), 2014,
дигитален печат, 48 x 540 см
9. ИРВИН, *Време е за нова држава*
(Првиот конгрес на граѓаните на NSK, Берлин), 2012
филм во соработка со Игор Зупе, 65 мин.
10. Инес ЕФРЕМОВА, *Стравот го врти светот*, 2014
дигитален печат, 100 x 200 см
11. Ибро ХАСАНОВИЌ, *Црна хроника*, 2014
фотографска архива, тековен проект (верзија: февруари, 2014)
12. Игор ТОШЕВСКИ, *Уметноста како вистина*, 2014,
дигитален печат на платно, 200 x 150 см
13. Кристина ГОРОВСКА и Јуре ЛАВРИН, *Monster K*, 2013
видео, извадок од претставата *Skrpc Inc.*
(во режија на Јелена Русјан; продукција Маска, Љубљана)
14. Немања ЦВИЈАНОВИЌ, *Аплауз!*, 2008/10
видео
15. Филип ЈОВАНОВСКИ, *Загинати се бројат само во војна*, 2014
инсталација

ТОЧКА НА ТОПЕЊЕ

Уметноста како анти-хегемониска пропаганда

Локација: Бул. „Св. Климент Охридски“, бр. 60А, Скопје,

